

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК
галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0275-292
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Національний авіаційний університет
ID ОП у ЄДЕБО	26755
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Практична психологія, другий (магістерський) рівень, 05 Соціальні та поведінкові науки, 053 Психологія
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	05 Соціальні та поведінкові науки
Дата засідання	09.01.2020
№ протоколу	16
Доповідач	Фалько Наталя Миколаївна

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однією із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ відсутні

Обґрунтування:

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В	В загальному аналізі щодо критерію 1 члени експертної групи зазначають, що, в цілому, мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО. Позиції та потреби стейкхолдерів відображені у цілях ОП «Практична психологія». Цілі ОП та програмні результати навчання загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці. Програмні результати навчання ОП «Практична психологія» відповідають вимогам Стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» за другим (магістерським) рівнем. Цілі ОП недостатньо враховані та відображені при побудові навчального плану та в наповненні його освітніми компонентами. Стейкхолдери (студенти та роботодавці) не залучалися до формулювання цілей та цільового	В	

		наповнення даної освітньої програми. Експертній групі не надано доказів врахування галузевого контексту. Регіональний аспект у ОП не брався до уваги.		
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В	ОП відповідає стандарту вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» другого (магістерського) рівня та Закону України «Про вищу освіту». ОП містить обов'язкові освітні компоненти, які дозволяють досягти програмних результатів навчання, що корелюють із загальними компетентностями. Навчання за ОП дає можливість здобувачам розвивати соціальні навички. Відсутній навчальний план для заочної форми навчання для 2018, 2019 н.р.; не наведено програмні результати навчання в робочих програмах дисциплін; відсутнє положення університету про формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти; здобувачі суттєво обмежені в виборі баз для проходження переддипломної практики; назви дисциплін вільного вибору майже дублюють одна одну.	В	
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В	ЗВО має необхідні нормативні документи, що регламентують можливість академічної мобільності здобувачів ОП. Правила вступу на ОП є зрозумілими і висвітлені на офіційному сайті ЗВО. Програма фахового вступного випробування недостатньо повно враховує специфіку даної ОП «Практична	В	

		психологія». В ЗВО відсутнє єдине положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу. Не розроблено механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.		
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В	На ОП існує позитивна практика поєднання навчання і дослідження, здобувачі залучені до наукової діяльності, мають достатню кількість публікацій в наукових виданнях. Навчання на ОП здійснюється за допомогою інноваційних та інтерактивних методів навчання, що відповідає студентоцентрованому підходу та академічній свободі. Проводиться моніторинг щодо рівню задоволеності здобувачів, які навчаються за даною ОП, рівнем навчання і викладання. Здобувачі мають обмежений доступ до робочих програм та НМКД. Науковий гурток наявний, але здобувачі з даної ОП, зокрема ті, що навчаються на заочній формі навчання, не залучені до його роботи. Усім учасникам освітнього процесу інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання не завжди є доступною, зрозумілою та вчасною. Під час акредитаційної експертизи з'ясовано, що не усі освітні компоненти мають навчально-методичні комплекси; наприклад, в репозитарії надано НМКД дисципліни «Психологія творчості» за 2015 рік, оновлена інформація відсутня (http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/20177 – дата	В	

		звернення 13.12.2019 р.) В результаті інтерв'ювання із студентами відзначено, що інформацію щодо змісту освітніх компонентів, критеріїв оцінювання та форм роботи надаються їм на Viber, E-mail, на годинах корпоративної культури, які проводить куратор академічної групи, але він не може бути компетентним у розумінні змісту усіх освітніх компонентів ОП.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, оприлюднюються заздалегідь під час аудиторних занять та частково (не у всіх освітніх компонентах) доступні для ознайомлення впродовж навчального року у навчально-методичних комплексах, що містяться в репозитарії НАУ кафедри педагогіки та психології професійної освіти (http://er.nau.edu.ua:8080/handle/NAU/19558). Завдання для контрольних заходів є валідними. Форми атестації магістрів відповідають вимогам стандарту вищої освіти та передбачають публічний захист кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен. Unicheck – система перевірки на плагіат кваліфікаційних робіт – знаходиться в процесі запуску та тестування, тому на момент візиту експертної групи не використовувалася. Здобувачі вищої освіти недостатньо обізнані із можливостями ознайомлення	В	

		щодо контрольних заходів та критеріїв оцінювання в навчально-методичних комплексах, що знаходяться в репозитарії.		
Критерій 6. Людські ресурси	В	В ЗВО наявні практики стимулювання професійного розвитку та викладацької майстерності. Майже усі викладачі, що працюють на даній ОП мають відповідну академічну та професійну кваліфікацію і проходять підвищення кваліфікації. Існує практика залучення роботодавців та спеціалістів-практиків до реалізації освітнього процесу. В ЗВО присутня процедура чіткого і прозорого проведення конкурсного відбору викладачів. Залучення професіоналів-практиків, представників роботодавців для участі в освітньому процесі не є систематичним. Не є досконалими практики стимулювання викладацької майстерності, відсутнє анкетування здобувачів щодо задоволеності викладання на окремих освітніх компонентах.	В	
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В	Бібліотека, інфраструктура та обладнання ЗВО, а також навчально-методичне забезпечення загалом дають можливість досягти визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. ЗВО має достатню матеріально-технічну базу для забезпечення навчального процесу ОП, необхідну інфраструктуру для	В	

		проведення таких форм занять за ОП, як тренінги, психологічні консультації, підготовка відео-презентацій тощо. Присутня чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми. Відсутня Психологічна служба університету, де б проводилися систематичні індивідуальні та групові психологічні консультації як студентів усіх факультетів, так і працівників університету. Відсутність можливості дистанційної роботи із каталогами бібліотеки ЗВО, ознайомлення з бібліотечним фондом можливо лише через абонемент. Відсутність відкритого електронного доступу до ресурсів інших бібліотек. Освітнє середовище університету не обладнане відповідними засобами для безперешкодного доступу маломобільних категорій населення до всіх приміщень університету.		
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В	В ЗВО існує дієва система внутрішнього забезпечення якості ОП через відповідні нормативні документи. Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно із визначеною загальноінституційною політикою. Стейкхолдери (студенти,	В	

		роботодавці) мають змогу брати участь у періодичному перегляді освітньої програми та інших процедурах забезпечення її якості як партнери. На даній ОП враховується думка студентів під час перегляду та змін в ОП. Відсутність у стейкхолдерів (студенти, роботодавці) розуміння, що таке Освітня програма, її важливість для підготовки здобувачів вищої освіти, а також про різницю між ОП та навчальним планом спеціальності.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	В ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які визначенні відповідним положенням та представлені на офіційному сайті. Обсяг інформації, що оприлюднюється, є достатній для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою. В більшості випадків враховуються інтереси та побажання стейкхолдерів при складанні ОП. На сайті не в повному обсязі висвітлена ОП «Практична психологія» та відсутня інформація щодо навчальних дисциплін та дисциплін вільного вибору. Інформацію щодо змін в ОП «Практична психологія» виявлено не було. Не всі посилання на веб-сайті працюють коректно.	В	

Критерій 10. Навчання через дослідження				

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків GER резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Вдосконалити ОП «Практична психологія» та чітко сформулювати цілі (із залученням здобувачів освіти, стейкхолдерів та роботодавців), відповідно до них побудувати освітній процес підготовки магістрів;
2. Врахувати у побудові освітньої програми та в змістовому наповненні освітніх компонентів галузевий контекст, регіональний аспект та специфіку Національного авіаційного університету (підготовку практичних психологів, здатних працювати в авіаційній галузі).
3. Розробити навчальний план для заочної форми навчання та окремий робочий план за ОП «Практична психологія».
4. Привести робочі програми дисциплін у відповідність до змісту освітньої програми; збільшити кількість баз практики, що надасть можливість здобувачам зробити вибір для опанування практичної складової ОП і розширити розуміння специфіки професійної діяльності майбутнього практичного психолога.
5. До переліку дисциплін вільного вибору включати дисципліни з інших ОП.
6. Враховувати специфіку даної ОП для розробки програми фахового вступного випробування та переглянути питання для фахового вступного випробування, додавши до них перелік питань з базових психологічних дисциплін, враховуючи специфіку ОП «Практична психологія».
7. Розробити механізм визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті
8. Розробити силабуси для кожної освітньої компоненти, що надасть можливість отримувати повну інформацію здобувачам про програмні результати навчання, критерії оцінювання та набуті компетентності.
9. Посилити роботу наукового студентського товариства (гуртка) шляхом розробки плану роботи та звітів про результати його діяльності із залученням студентів заочної форми навчання.
10. Зробити опитування здобувачів щодо задоволеності викладання на ОП систематичними, після закінчення навчального семестру.
11. Створити психологічну службу університету та забезпечити правові засади і матеріально-технічні можливості для її діяльності.
12. Забезпечити можливість дистанційної роботи із каталогами бібліотеки.
13. Забезпечити можливість роботи з електронними каталогами інших бібліотек (вітчизняних та закордонних).
14. Обладнати приміщення університету засобами для безперешкодного доступу маломобільних категорій населення.
15. Зробити регулярні опитування стейкхолдерів щодо якості ОП, програмних результатів навчання.
16. Проводити опитування роботодавців після проходження студентами практик та вносити зміни в ОП відповідно до їх пропозицій.
17. Розмістити повну інформацію щодо дисциплін вільного вибору на сайті університету.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◊ акредитацію ОП

Член GER-доповідач

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Н.М. Фалько